

Årsrapport 2022

Fastighetsnämnden

Rapport från
stadsrevisionen

HELSINGBORG

Den kommunala revisionen i Helsingborgs stad är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Helsingborgs stad granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Större granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, helsingborg.se/stadsrevisionen. De kan också beställas från revisionskontoret, stadsrevisionen@helsingborg.se.

Sammanfattande bedömning

Revisorerna ska varje år pröva om verksamheten inom nämnderna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

De bedömningar som görs i rapporten har som mål att uppnå en rimlig grad av säkerhet om nämndens verksamhet och redovisning i sin helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att svagheter eller felaktigheter inte finns.

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån stadsrevisionens granskningar av verksamheten 2022. De avvikelser som noterats kommenteras i rapporten.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att fastighetsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det verksamhetsmässiga resultatet till stor del är förenligt med kommunfullmäktiges uppdrag och inriktning för verksamheten samt att lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att fastighetsnämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms, i allt väsentligt, ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med gällande lagstiftning och god redovisningssed. Avvikelse finns rörande RKR:s rekommendationer "R2 Intäkter" samt "R4 Materiella anläggningstillgångar".

1. Årets granskning

Revisorerna ska varje år pröva om verksamheten inom nämnderna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar av fastighetsnämnden 2022.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionsd i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 4.

I den årliga granskningen ingår att revisionen löpande följer verksamheten genom att ta del av grundläggande dokument och ärenden. Grundläggande dokument är bland annat plan för mål och ekonomi, reglemente, delegeringsordning, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapport, verksamhetsberättelser, beslutsunderlag och protokoll. Under året har också särskilda möten hållits avseende ekonomi, målpuppfyllelse och intern kontroll. Vidare genomför revisionen också en viss omvärldsbevakning kopplat till nämndens verksamhet. Utöver denna grundläggande granskning har också två fördjupade granskningar genomförts under året. Dessa avser granskning av investeringsprojekt och granskning av inköp och upphandling. Dessa granskningar sammanfattas i bilagor.

De bedömningar som görs i rapporten av verksamhet och ekonomi, av intern kontroll samt av räkenskaper, har som mål att uppnå en rimlig grad av säkerhet om nämndens verksamhet och redovisning i sin helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att svagheter eller felaktigheter inte finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentlighet är högre än felaktighet som beror på misstag. Detta eftersom oegentlighet kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

Granskningsledare har varit Karin Landgren vid Helsingborgs stads revisionskontor.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Bedömningen av nämndens verksamhetsmässiga resultat grundas på revisionskontorets granskning av nämndens redovisning i årsbokslut, verksamhetsberättelser, delårsbokslut samt på övriga granskningar som genomförts under året.

Uppdrag och inriktning

Fastighetsnämndens uppdrag är att tillhandahålla relevanta lokaler och bostäder för stadens verksamheter. Under 2022 har fastighetsnämnden haft följande inriktning: "Sveriges smartaste fastighetsutvecklare med fokus på effektiva verksamhetslokaler."

Fastighetsnämnden följer ett antal olika nyckeltal som ett led i sin uppföljning av nämndens uppdrag och inriktning, vilka redovisas i nämndens årsbokslut. Framtagna nyckeltal finns inom områdena fastigheter, bostäder, medarbetare och investeringar. Därtill finns nyckeltal för idéer, piloter och uppskalade initiativ inom området innovation för nya välfärdslösningar.

Inom området fastigheter noterar vi att nyckeltalet Driftskostnader per kvadratmeter, kr/m² har ökat från 384 år 2021 till 432 år 2022. Vi noterar också att egenproducerad solenergi inte har ökat nämnvärt jämfört med år 2020 och 2021. År 2022 uppges den egenproducerade solenergin uppgå till 2 096 MWh jämfört med 1 982 (2021) och 1 995 (2020). Vidare noterar vi att Nöjd Kund Index återigen har mätts och att utfallet har minskat sedan tidigare mätning, från 75 i mätningen år 2020 till 73 nu för 2022. Detta att jämföra med utfallet 2018 som låg på 78.

Mål

Kommunfullmäktige har för 2022 beslutat om tre mål för fastighetsnämndens verksamhet:

- Antalet hyresgäster med besittningsskydd i av staden ägda bostadsrätter ska vid årsskiftet 2022/2023 vara högst 65 och därefter minska med 10 stycken varje år.
- Fastighetsförvaltningens normalårskorrigerade energianvändning ska 2022 vara högst 127,2 kWh/kvm/år
- Klimatpåverkan i nya projekt som projekteras under 2022 ska i genomsnitt vara max 270 kg CO₂/kvm.

Nämnden uppfyller alla tre målen. Vad gäller fastighetsnämndens första mål så redovisar nämnden att målet har uppnåtts med god marginal då resultatet var 59 hyresgäster vid årsskiftet med besittningsskydd. Detta är en minskning från 70 besittningsskydd som redovisades vid 2021 års bokslut. Nämnden redovisar att bostadsavdelningens arbetssätt numera är implementerat på övriga förvaltningar och att det gemensamma arbetet bidrar till god måluppfyllelse.

Vad gäller fastighetsnämndens andra mål så redovisar nämnden ett resultat på 125,5 kWh/kvm för 2022. Nämnden uppger att förvaltningen arbetat aktivt på flera fronter för att kunna uppnå målet, bland annat med fortsatta underhållsåtgärder, energibesparingsprojekt och utredningar.

När det kommer till fastighetsnämndens tredje mål så uppger nämnden att samtliga projekt som projekterats under 2022 ligger under målvärdet i projekteringsskedet. Det verkliga utfallet kan dock inte redovisas förrän efter avslutad byggnation.

Särskilda uppdrag 2022

Utöver nämndens övergripande uppdrag har nämnden fått tre särskilda uppdrag av kommunfullmäktige. Dessa tilldelades i samband med budgeten för 2022.

- 1) **Redovisa vilka utvecklingsåtgärder som genomförts eller planerats utifrån lärdomarna från Coronapandemin.** Uppdraget skulle vara utfört och redovisat i nämnden senast den 30 april 2022. Uppdraget redovisades till nämnden den 6 april 2022. I fastighetsförvaltningens rapport redovisas tre områden med åtgärder som genomförts, planeras att genomföras samt vilka effekter förvaltningen kan se. Dessa avser digital omställning, ledarskap på distans samt kommunikation med kund och entreprenör. Fastighetsnämnden godkände redovisningen av uppdraget.
- 2) **Redovisa hur arbetssätt och strukturer för innovationsarbete fortlever och utvecklas efter H22 City Expo.** Uppdraget skulle vara utfört och redovisat i nämnden senast den 30 november 2022. Uppdraget redovisades till nämnden den 16 november 2022 och bland annat framgår i rapporten att förvaltningen har avsatt ekonomiska medel i internbudgeten specifikt för innovationer. Fastighetsnämnden godkände redovisningen av uppdraget.
- 3) **Projektera och bygga stadens första CO2-/klimatpositiva byggnad för verksamhetslokaler.** En lägesrapport över insatsen skulle redovisas till nämnden senast den 30 november 2022. Lägesrapporten redovisades till nämnden den 16 november 2022 och i den framgår att projektet avser ett nytt LSS-boende i Påarp. Projektering pågick vid redovisningen och verksamheten planerar preliminärt att flytta in under hösten 2024. Fastighetsnämnden godkände lägesrapporten av uppdraget.

Under året har därtill ett tidigare uppdrag om **demonterbarhet vid nybyggnation och större ombyggnationer** redovisats till nämnden den 8 mars 2022. Uppdraget gavs i kommunfullmäktige den 22 september 2020 men var inte tidsatt avseende återredovisning. I redovisningen framgår att förvaltningens projekteringsanvisningar ska kompletteras med en särskild text gällande demonterbarhet. Fastighetsnämnden godkände redovisningen med tillägget att demonterbarhet ska gälla alla ombyggnationer och inte bara större som uppdraget föreskrev.

Trygghet

Inom ramen för den årliga granskningen har vi genomfört en granskning av hur stadens nämnder, däribland fastighetsnämnden, arbetar med trygghetsrelaterade frågor. Granskningen utgår från en av stadens fyra inriktningar som anger att Helsingborg ska upplevas som en trygg plats. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden arbetar med dessa frågor enligt stadens intentioner och fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att leda, utveckla och samordna stadens arbete med bland annat trygghet. Fastighetsnämnden har ansvar att arbeta med trygghetsskapande åtgärder, utifrån stadens inriktning, inom sitt verksamhetsområde.

Fastighetsförvaltningen arbetar med trygghet i sin roll som fastighetsägare och förvaltare av olika objekt i staden och utgångspunkten är att skapa trygghet vid förvaltningens fastigheter. Den organisation som är involverad i arbetet för att skapa trygghet vid fastigheterna är framförallt förvaltarna och två säkerhetsingenjörer som är anställda på fastighetsförvaltningen.

Vid skadegörelser eller andra otrygga saker som uppstår så sker en dialog mellan säkerhetsingenjörerna och förvaltare om vilka insatser som kan genomföras. Samverkan sker med alla hyresgäster och detta arbete fungerar väl. Mycket av skadegörelsen och otryggheten finns i anslutning till skolbyggnader. Förvaltningen har dialog med respektive rektor när det är stökigt vid en skola. Lösningarna för en mer trygghetsskapande miljö kan vara att se över buskage, att sätta upp övervakningskameror eller att se till att öka bevakningen.

Inom det bostadssociala programmet ser fastighetsförvaltningen till att ombesörja att de som står utanför den reguljära bostadsmarknaden får hjälp att skaffa bostad. Detta görs i samarbete med socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Bostadsavdelningen på fastighetsförvaltningen har hand om ca 300 bostadsrätter i staden som företrädesvis används inom det bostadssociala programmet eller som stödboende.

På fastighetsförvaltningen finns en fastighetsavdelning som ansvarar för drift och förvaltning av de tekniska installationer som finns i fastighetsförvaltningens byggnader och anläggningar. Fastighetsavdelningen har också ett särskilt ansvar över det stadsövergripande säkerhetsarbetet när det kommer till inbrottskydd, passage och övervakningskameror. Det finns ett flertal övervakningskameror uppsatta i staden, både inomhus och utomhus. I realtid skickas filmerna till SOS som tar en direkt kontakt med vaktbolag för insats. Filmerna sparas en viss tid ifall behov uppstår att använda dessa som bevisföring.

Förvaltningen följer upp kostnaden för glaskross, inbrott och klotter och har gjort så sedan 2008. Genom denna uppföljning kan förvaltningen se om arbetet ger effekt. I uppföljningen går att utläsa att kostnaden för klotter har en nedåtgående trend medan kostnaden för inbrott ökat något på senare tid. Kostnaden för glaskross har på senare år legat någorlunda konstant.

Hyresgästens upplevelse mäts genom Nöjd Kund Index. I denna undersökning finns frågor om upplevd trygghet. Nöjd Kund Index rapporteras i samband med årsbokslut och mätningen görs vartannat år. Den senaste mätningen som gjordes avser år 2022 och det totala utfallet uppgår till 73. År 2020 var utfallet 75.

Fastighetsförvaltningen deltar i både styrgruppen och arbetsgruppen för tryggare Helsingborg. Förvaltningen deltar också i EST (Effektiv samordning för ökad trygghet).

Under 2022 har fastighetsnämnden fått investeringsmedel för trygghetsskapande teknik på 3,5 mnkr efter beslut i kommunstyrelsen "för att med olika tekniska lösningar kunna öka tryggheten på platser där ett sådant behov finns eller uppstår". Åtgärder mot vandalisering och glaskross är två områden som har ingått i arbetet.

Vår sammanfattande bedömning av fastighetsnämndens trygghetsarbete är att det utförts inom de anvisningar, mål och uppdrag som har givits nämnden.

2.2 Ekonomiskt resultat

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2022:

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2022	Internbudget 2022	Bokslut 2021
Kommunbidrag	61 309	61 309	61 148
Disposition av ackumulerat resultat	11 321	12 300	1 394
Intäkter	1 053 380	1 084 563	1 012 169
Summa intäkter	1 126 010	1 145 872	1 074 711
Utdelningskrav	-360 090	-360 090	-315 090
Kostnader	-768 074	-785 782	-754 095
Summa kostnader	-1 128 164	-1 145 872	-1 069 185
RESULTAT	-2 153	0	5 526

Av ovanstående redovisning framgår att nämnden redovisar ett underskott om 2 153 tkr i förhållande till budgeten. Resultatet beror framförallt på prisökningar på energi samt ökade materialkostnader. Exempelvis blev förvaltningens elkostnader 26 mnkr högre än budgeterat. Nämnden uppger att detta delvis har kompensats genom minskade underhållsinsatser och att nedskrivningarna blev lägre än budgeterat.

Erhållna bidrag från Dunkers donationsfond 1 och 2 redovisas numera som en intäkt och nämnden uppger att detta, i kombination med att inga överavskrivningar kommer att göras från och med 2022, får till följd att övriga intäkter samt kapitalkostnader blivit 49 mnkr lägre än budget.

När det gäller utfall per avdelning uppvisar staben, projektavdelningen och nämnden negativa resultat, medan övriga avdelningar uppvisar positiva resultat. Att notera är att resultaten för både stab och nämnden är i paritet med eller lägre än internbudgeten. Fastighetsavdelningens utfall avviker, trots ett positivt resultat på 2 mnkr, med 4,7 mnkr jämfört med internbudgeten. Detta förklaras framförallt av det ökade elpriset.

Revisionen konstaterar att nämnden i sitt årsbokslut har lämnat tillfredsställande information om uppkomna budgetavvikelser.

2.2.2 Investeringsverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2022:

Investeringar, mnkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Bokslut 2021
Utgifter	-516,8	-597	-519
Inkomster	9,8	0	19
Netto	-507	-597	-500

Nämndens utfall för investeringsverksamheten avviker med 90 mnkr i förhållande till budget. Den största anledningen till avvikelserna uppger nämnden är att flera projekt av olika anledningar fått en senare byggstart än planerat. Nämnden nämner dubbelhallen på Fredriksdal och gymnastikanläggningen på Västergård som två projekt med betydligt mindre utgifter än budgeterat.

Vi noterar att nämnden, för året, håller sig inom tilldelad investeringsram samt att nämnden i sitt årsbokslut har lämnat tillräcklig information om genomförda investeringar och avvikelser gentemot budget.

2.3 Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi

Nämndens årsbokslut bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av den verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet. Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måloppfyllelse.

Stadsrevisionen bedömer att nämndens verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat för 2022 i allt väsentligt är förenligt med de mål och den verksamhetsinriktning som fullmäktige fastställt. Nämnden har i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. I samband med stadsrevisionens granskning av nämndens arbete med intern kontroll har två fördjupade granskningar genomförts. Dessa har avsett granskning av investeringsprojekt och granskning av inköp och upphandling. Därtill har vi inom ramen för den grundläggande granskningen gjort kontroller av ett antal processer. Även dessa beskrivs nedan.

Intern kontrollplan

I stadens reglemente för intern kontroll tydliggörs ansvaret för den interna kontrollen. Nämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Det ska inom nämndens ansvarsområde finnas en organisation för den interna kontrollen för att tillse att medarbetare följer regler och anvisningar om intern kontroll. Revisionen kan i sin granskning av den interna kontrollen konstatera att nämnden har upprättat en sådan organisation.

En del av fastighetsnämndens verksamhet utgörs av projektverksamhet. Revisionen har noterat att nämnden återkommande, som en intern kontrolluppföljning, får information om status för pågående projekt på sina nämndssammanträden.

Nämnden ska anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Fastighetsnämnden antog sin interna kontrollplan för år 2022 den 10 november 2021. Planen innehåller åtta processer som förvaltningen har granskat under 2022 och totalt nio granskningsområden. Valet av processerna som granskas bygger på den riskanalys som förvaltningen genomfört.

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen, med utgångspunkt från antagen plan, ska enligt reglementet för intern kontroll rapporteras löpande till nämnden. Vi noterar att för fastighetsnämnden har en särskild information om uppföljning av den interna kontrollen med utgångspunkt från pågående åtgärder getts till nämnden den

11 maj 2022. Redovisningen av 2022 års interna kontrolluppföljning gavs till nämnden den 14 februari 2023. Av resultatet framgår att ett område som granskats bedömdes ha allvarliga brister. Detta avser hantering av förnyad konkurrensutsättning. Två områden som granskats bedömdes ha kännbara brister. Dessa avser att man inte utnyttjar de timmar av felavhjälpanande underhåll som ingår i avtal med driftbolagen samt att man inte genomför myndighetsbesiktning enligt gällande krav. Övriga processer bedömdes som lindriga eller försumbara i granskningen.

Totalt är fem åtgärder planerade att genomföras för att komma tillrätta med bristerna. Förvaltningen uppger att de har för avsikt att ge nämnden en uppföljning av status för åtgärder på nämndssammanträdet i maj i likhet med föregående år.

I samband med uppföljning av arbetet med intern kontroll har vi också kontrollerat om beslutade åtgärder avseende 2021 års interna kontrollplan har utförts. Det fanns totalt elva åtgärder och förvaltningen uppger att samtliga har utförts i den mån det varit möjligt. En åtgärd kommer att hanteras under 2023 istället, detta på grund av införandet av en ny process.

Nämnden har en rapporteringsskyldighet att i samband med årsredovisningens upprättande rapportera konstaterade fel och brister vid uppföljningen av den interna kontrollen även till stadens revisorer. Vi kan konstatera att rapporteringen till revisorerna har utförts.

Investeringsprojekt

Inom ramen för den årliga granskningen har en fördjupad granskning av ett investeringsprojekt genomförts. Syftet med granskningen har varit att bedöma om fastighetsnämnden säkerställer att styrningen och uppföljningen av utvalt investeringsprojekt sker ändamålsenligt.

Den sammanfattande bedömningen i granskningen är att fastighetsnämnden i stort säkerställer att styrningen och uppföljningen av utvalt investeringsprojekt sker ändamålsenligt. Däremot har vi noterat att när det kommer till styrning av projektet utifrån stadens investeringsplan fungerar detta inte ändamålsenligt. Den budget som initialt lagts in i projektet i Drops samt de prognoser som gjorts i början av projektet harmonierar inte med den av fullmäktige beslutade investeringsbudgeten. Vi konstaterar också i granskningen att det finns en otydlighet i kommunfullmäktiges beslut över projektets totala budget eftersom investeringens totalbelopp inte redovisas i beslutet.

I granskningen är vår uppfattning att förvaltningens uppföljning av projektet är god och att ansvar och roller är tydligt uttalade. Vidare konstaterar vi i granskningen att när det kommer till förvaltningens ekonomiska uppföljning av projektet ser vi att det finns ett behov av att förtydliga korrelationen mellan budget och prognos.

I granskningen bedömer vi också att redovisningen av investeringsprojektet i allt väsentligt sker enligt god redovisningssed och att utgifterna som tillhör projektet är aktiverbara i enlighet med god redovisningssed.

Efter granskningens genomförande har vi noterat att det i kommunfullmäktiges beslut av investeringsplanen den 22 november 2022 numera finns en totalkolumn för projektets totala budget. I detta beslut framgår att budgeten för projektet uppgår till totalt 157 mnkr.

Se mer om granskningen i bilaga 1.

Inköp och upphandling

Stadsrevisionen har under 2022 granskat arbetet med inköp och upphandling inom Helsingborgs stad. Granskningen har avsett kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, miljönämnden, barn- och utbildningsnämnden, idrotts- och fritidsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och kulturnämnden. Granskningen har varit avgränsad till inköp som skett under perioden 2021-07-01 till 2022-06-30.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har säkerställt ändamålsenliga rutiner för inköp och upphandling. Syftet har brutits ned i följande revisionsfrågor:

- Sker inköp och upphandling i enlighet med lagstiftning och stadens regler?
- Är efterlevnaden och uppföljningen av avtal tillräcklig?

Den sammanfattande bedömningen i granskningen är att styrelsen och nämnderna delvis har säkerställt ändamålsenliga rutiner för inköp och upphandling. I granskningen har framkommit att det finns förbättringsområden i olika processer inom inköp och upphandling. Vi konstaterar i granskningen att inköp och upphandling inte alltid sker i enlighet med lagstiftning och stadens regler och det har framkommit ett antal områden som förvaltningarna behöver arbeta vidare med.

Granskningen har rapporterats i en slutlig rapport till kommunstyrelsen och finns att läsa i sin helhet på stadsrevisionens hemsida.

I bilaga 2 finns en sammanfattning över fastighetsnämndens arbete med inköp och upphandling utifrån genomförd granskning.

Redovisningsprocesser

Inom ramen för den årliga granskningen har vi genomfört en granskning av ett antal olika redovisningsprocesser i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Processerna som har varit föremål för granskning är nämndens hantering av attestförteckning, upplägg av nya leverantörer i ekonomisystemet, behörigheter i ekonomisystemet samt bokföringsorder. Vår granskning visar att fastighetsnämnden sammantaget har en god intern kontroll inom dessa redovisningsprocesser. För några av processerna finns dock visst utrymme att förbättra den interna kontrollen ytterligare, exempelvis avseende bokföringsorder. En sammanfattning av granskningen framgår av bilaga 3.

Lönetillägg

Inom ramen för den årliga granskningen har vi genomfört en kontroll av nämndens hantering av lönetillägg i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Ett lönetillägg är när arbetsgivaren betalar ut ett tillägg utöver den vanliga löneformen, exempelvis när en medarbetare får ett extra uppdrag eller ansvar, arbetar på obekväma arbetstider, arbetar skift eller har förskjuten arbetstid. I granskningen har vi noterat att lönetillägg är sparsamt förekommande på fastighetsförvaltningen och under granskningsperioden (januari-maj 2022) fanns inga lönetillägg på förvaltningen. Även en jämförelse bakåt i tiden visar att lönetillägg sällan förekommit. Granskningen har därför inriktats på vilka rutiner som finns när lönetillägg förekommer.

Fastighetsförvaltningen har inte några dokumenterade rutiner för lönetillägg. Förvaltningen använder sig istället av den stadsövergripande blanketten som finns för att dokumentera och besluta om lönetilläggen. Blanketten som används ses som en form av rutinbeskrivning. Förvaltningsdirektörens undertecknande krävs på

blanketten för lönetillägget vilket är i linje med nämndens arbetsinstruktion där det framgår att förvaltningsdirektören har ansvar för lönesättning utanför löneöversyn.

Vår sammanfattande bedömning är att fastighetsnämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av lönetillägg inom förvaltningen.

Förtroendekänsliga poster

Inom ramen för den årliga granskningen har vi genomfört en kontroll av nämndens hantering av förtroendekänsliga poster i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Förtroendekänsliga poster i denna granskning har avsett extern representation, intern representation, resor i tjänsten samt kurser/konferenser. Fullmäktige har beslutat om riktlinjer och rutiner för representation den 30 januari 1996. I denna tydliggörs att representation och intern traktering ska främja stadens verksamhet och intressen samt visa ett rimligt mått av gästfrihet. Det ska även finnas anknytning, klara sakliga motiv och en medvetenhet om att användningen av offentliga medel kräver omdöme och aktsamhet. I riktlinjen framgår bland annat vilka kostnader som kan tillåtas samt vilka formkrav som krävs för att verifikationen ska godkännas som bokföringsmaterial.

I granskningen har ingått en kontroll av sex resultatkonton i nämndens redovisning. Inom dessa konton har 20 stickprov tagits. I stickproven har åtta avvikelser noterats. Dessa avser framförallt att syfte och deltagarförteckning saknas samt att beslutsattest har skett av person som själv deltagit exempelvis på en konferens.

Sammanfattningsvis visar stickproven att den interna kontrollen inom detta område kan förbättras.

3.3 Sammanfattande bedömning av intern kontroll

Stadsrevisionen konstaterar att nämnden har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Nämnden genomför årliga riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden har i sin interna kontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. Uppföljningen av kontrollerna har dokumenterats och åtgärder för att komma till rätta med brister har tagits fram.

Det bör noteras att vad gäller nämndens arbete med hantering av förtroendekänsliga poster så kan den interna kontrollen stärkas.

Sammantaget bedöms den interna kontrollen vara tillräcklig.

4. Räakenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räakenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Granskningen av bokslutet har i huvudsak inriktats på:

- Verifiering och bedömning av upptagna balansposter

- Periodiseringskontroller
- Genomgång av inventarier/anläggningstillgångar
- Genomgång av årsbokslut inriktning, mål och ekonomi/årsanalys
- Bedömning av om upprättat bokslut överensstämmer med angivna riktlinjer, lagstiftning och god redovisningssed.

Vid granskningen har noterats att hanteringen av tidigare erhållna bidrag från Dunkers donationsfonder i likhet med föregående år nettoredovisas mot investeringskostnaden i anläggningsregistret vilket inte bedöms vara förenligt med god redovisningssed. Då upplösning av bidraget sker årligen mot resultaträkningen minskar det summan för årets avskrivningar med 14,7 mnkr. Årets resultat borde således vara 14,7 mnkr lägre.

Vid granskningen noterades också att den paviljong som byggdes för H22 är kostnadsförd och påverkar årets resultat med 11,3 mnkr. Anledningen till att förvaltningen resultatfört den är att dess huvudsakliga användningsområde var stadsmässans 35 dagar. Då det finns möjlighet att använda den i andra forum och inget beslut om att inte använda den är taget, bedöms det som tveksamt om den inte uppfyller kraven som investering, beaktat den servicepotential som fortsatt finns i paviljongen. Således borde del av kostnadsförda 11,3 mnkr aktiverats.

4.1 Sammanfattande bedömning av räkenskaper

Sammantaget bedöms räkenskaperna, i allt väsentligt ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Avvikelse har dock noterats vad gäller hanteringen av investeringsbidrag samt i driftsredovisningen avseende en potentiell investering, det vill säga avvikelse finns rörande RKR:s rekommendationer "R2 Intäkter" samt "R4 Materiella anläggningstillgångar".

Granskning av investeringsprojekt

Bakgrund

I Helsingborgs stad genomförs årligen investeringsprojekt i form av nybyggnationer. Investeringar kräver finansiering och efter färdigställande belastar de resultaträkningen med årliga kostnader för avskrivningar och räntor samt med övriga driftskostnader. Dessa kostnader ska nämnderna, enligt stadens ekonomihandbok, finansiera inom den ordinarie ekonomiska tilldelningen. För att uppnå en god ekonomisk hushållning av stadens resurser är det viktigt att projektstyrningen och den ekonomiska uppföljningen i projekten är väl fungerande.

Bristande styrning och uppföljning av större investeringsprojekt kan leda till budgetöverskridanden, ökade kapitalbehov och ökade kostnader. Utvalt investeringsprojekt är Äldreboende Rydebäck.

Syfte

Syftet med granskningen har varit att bedöma om fastighetsnämnden säkerställer att styrningen och uppföljningen av utvalt investeringsprojekt sker ändamålsenligt. Granskningen har inriktats på om stadens riktlinjer och styrdokument har följts inom ramen för investeringsprojektet, om ansvar och roller är tydligt uttalade samt om det finns en ändamålsenlig ekonomistyrning i projektet. Därtill har i granskningen undersökts om redovisningen av investeringsprojektet sker enligt god redovisningssed.

Granskningens resultat

Granskningen visar att det finns en god uppföljning av projektet. Projektet följer de interna projekteringsanvisningar som förvaltningen tagit fram och som klargör vilka moment som ska hanteras inom ramen för projektet och i de olika faserna.

I granskningen konstaterar vi att det finns ett löpande prognosarbete i projektet. Vi noterar också att uppföljning av betalplan görs kontinuerligt och uppföljning av entreprenörens arbete sker återkommande.

Internt på förvaltningen hålls projektdialoger flertalet gånger per år. I projektdialogerna sker en genomgång av ekonomin i projektet med utgångspunkt från projektledarens prognoser. Uppföljningen av ekonomin uppges ske både på en övergripande nivå och på en detaljnivå, men vi konstaterar i granskningen att uppföljningen inte sker utifrån den av kommunfullmäktige beslutade investeringsbudgeten för projektet. Här konstaterar vi i granskningen att det i förvaltningens ekonomiska uppföljning av projektet finns ett behov av att förtydliga korrelationen mellan budget och prognos. Uppföljning av projektet och ekonomin sker också i samband med 2-årsbesiktning av bygget.

Vi konstaterar i granskningen att styrning utifrån stadens investeringsplan inte fungerar ändamålsenligt. Den budget som initialt lagts in i projektet i Drops (fastighetsförvaltningens portal för dokument, ritningar och projekt) samt de prognoser som gjorts i början av projektet harmonierar inte med den av fullmäktige beslutade investeringsbudgeten. Vi konstaterar samtidigt att det finns en otydlighet i kommunfullmäktiges beslut över projektets totala budget eftersom investeringens totalbelopp inte redovisas i beslutet.

Den prognostiserade totalutgiften i början av projektet överstiger den av kommunfullmäktige beslutade budgeten med ca 50 mnkr. Efterhand som budgeten

BILAGA 1

justeras i kommunfullmäktige är den prognostiserade totalutgiften mer i paritet med investeringsbudgeten.

I granskningen har det framkommit att ansvar och roller är tydligt uttalade i den här typen av projekt.

De upphandlingar och förnyade konkurrensutsättningar som genomförts i projektet har granskats särskilt och vi konstaterar i granskningen att dessa har genomförts på ett korrekt sätt i enlighet med Lag (2016:1145) om offentlig upphandling och tecknade ramavtal.

I granskningen gör vi bedömningen att redovisningen av investeringsprojektet i allt väsentligt sker enligt god redovisningssed. Vi bedömer vidare i granskningen att utgifterna som tillhör projektet är aktiverbara i enlighet med god redovisningssed. Detta grundar vi på de stickprov som tagits i granskningen som visar att utgifterna är hänförliga till projektet.

Sammanfattande bedömning

Den sammanfattande bedömningen i granskningen var att fastighetsnämnden i stort säkerställer att styrningen och uppföljningen av utvalt investeringsprojekt sker ändamålsenligt.

Kompletterande kommentar

Efter granskningens genomförande har vi noterat att det i kommunfullmäktiges beslut av investeringsplanen den 22 november 2022 numera finns en totalkolumn för projektets totala budget. I detta beslut framgår att budgeten för projektet uppgår till totalt 157 mnkr.

Granskning av inköp och upphandling

Inledning

En kommun ska vid inköp följa lagen om offentlig upphandling. I Helsingborgs stad ska nämnder och förvaltningar därutöver tillämpa stadens policy för upphandling med tillhörande riktlinjer. Syftet med offentliga upphandlingar är att ta tillvara konkurrensen på marknaden och främja en kostnadseffektiv användning av skattemedel.

Inom inköp och upphandling förekommer ett antal olika riskområden. Exempelvis finns risk för otillåten direktupphandling som i sin tur skulle kunna medföra att kommunen behöver betala skadestånd och upphandlingsskadeavgift. Inom inköpsprocessen finns även risker som kan kopplas till korruption. Korruption kan exempelvis resultera i att skattemedel missbrukas samt ett skadat förtroende hos invånarna. Till följd av de risker som finns inom inköp och upphandling har stadens revisorer beslutat att genomföra en granskning av stadens hantering av upphandlingsfrågor.

Denna granskning har genomförts för kommunstyrelsen samt flertalet av stadens nämnder, däribland fastighetsnämnden. Granskningen resulterade i en revisionsrapport som har tillsänts kommunstyrelsen för yttrande. Revisionsrapporten i sin helhet är publicerad på stadsrevisionens hemsida: helsingborg.se/stadsrevisionen. Denna bilaga är en sammanfattning avseende fastighetsnämnden.

Syfte

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har säkerställt ändamålsenliga rutiner för inköp och upphandling.

Särskilda revisionsfrågor i granskningen:

- Sker inköp och upphandling i enlighet med lagstiftning och stadens regler?
- Är efterlevnaden och uppföljningen av avtal tillräcklig?

Sammanfattning - Fastighetsnämnden

Fastighetsförvaltningen har som stöd i upphandlingsarbetet upphandlare anställda på inköpsenheten på stadsledningsförvaltningen men som bekostas av fastighetsförvaltningen. Det finns också en inköpscontroller tillika inköpsamordnare på förvaltningen, som arbetar med dessa frågor. Det genomförs en del upphandlingar årligen på förvaltningen och flertalet medarbetare är involverade i detta arbete. För att underlätta arbetet med direktupphandlingar och förnyad konkurrensutsättning har förvaltningen under hösten 2022 tagit fram lathundar för detta.

Förvaltningen genomför uppföljning av avtalstrohet månadsvis. Uppföljningen görs både avseende fördelningsnyckel och hur mycket de handlar inom och utanför avtal. Uppföljningen görs av de största avtalsgrupperna. Resultatet kommuniceras ut till förvaltningen både avseende fördelningsnyckel och avtalstrohet och eventuella avvikelser lyfts direkt på förvaltningen. Förvaltningen uppger dock att det krävs en del handpåläggning för att få rättvisande data eftersom förvaltningen exempelvis kan ha samma leverantör i olika avtal. Inom den interna kontrollen för 2022 har förvaltningen fyra kontrollpunkter som avser inköp och upphandling. Riskerna som förvaltningen identifierat i den interna kontrollen är bland annat att förvaltningen inte följer LOU och gällande inköpsavtal och att förvaltningen inte följer avtal när förnyad konkurrensutsättning görs.

BILAGA 2

När det kommer till uppföljning av avtal uppger förvaltningen att det är avtalsägaren som är ansvarig för detta arbete. Därtill gör inköpscontrollern vissa kontroller av avtalen exempelvis att priserna är rätt och att förvaltningen inte betalar för tjänster som ska ingå enligt avtal.

Förvaltningen uppger att de deltar i referensgrupper för de stadsövergripande upphandlingarna om det är upphandlingar där de kommer att göra avrop och anser det viktigt att personer med kunskap inom det område som ska upphandlas också deltar i referensgrupperna.

Fastighetsförvaltningen genomför inte så många direktupphandlingar, då det snabbt blir stora belopp i de upphandlingar som genomförs. I de fall en direktupphandling över 100 tkr genomförs, uppger förvaltningen att tre leverantörer bör tillfrågas om det finns tre som är kunniga att utföra arbetet. I våra stickprov noterar vi att endast en leverantör har tillfrågats i två fall med motiveringen att det inte finns fler aktörer på marknaden och i ett fall framgår inte hur många som tillfrågats i den dokumentation vi tagit del av. I en upphandling saknas avtal/beställningsbekräftelse.

Förvaltningen genomför många egna förvaltningsövergripande upphandlingar. Upphandlingar med förnyad konkurrensutsättning och med rangordning i avtal förekommer också. Förfrågningsunderlaget kvalitetssäkras vid behov via inköpsenheten. Våra stickprov visar att denna process fungerar väl.

Utifrån syfte och revisionsfrågor i granskningen gör vi följande bedömning avseende fastighetsnämndens arbete med inköp och upphandling:

Fastighetsnämnden har säkerställt att det finns ändamålsenliga rutiner för inköp och upphandling. Förutom stadens övergripande rutiner har förvaltningen tagit fram lathundar som ska underlätta medarbetarnas arbete med direktupphandlingar och förnyad konkurrensutsättning. Förvaltningen har en organisation för inköp och upphandling med en inköpscontroller och bekostar därtill totalt en upphandlingstjänst via centrala inköpsenheten.

I våra stickprov har vi noterat att inköp och upphandling i stort utförs i enlighet med lagstiftning och stadens regler. Detta fungerar särskilt väl avseende de större upphandlingarna. När det gäller direktupphandlingar noterar vi att dokumentationen kan förbättras och att förvaltningen i högre utsträckning bör vända sig till tre leverantörer.

När det kommer till uppföljning av avtal uppger förvaltningen att det är avtalsägaren som är ansvarig för detta arbete men därtill gör inköpscontrollern vissa kontroller och dialog hålls med leverantören. Vi kan konstatera att detta ger förutsättningar till en god avtalsuppföljning.

Granskning av redovisningsprocesser

Inledning

Av kommunallagen framgår att styrelser och nämnder ska ha kontroll över sin verksamhet. Det innebär att styrelse och nämnder själva ansvarar för att ha ändamålsenlig styrning och säkra rutiner. Intern kontroll är ett ledningsverktyg med betydelse för tjänstemannaledning, kommunstyrelsen samt nämnderna. Kontrollsystem ska säkerställa att beslut fattas på ett korrekt underlag. De ska också skydda mot medvetna eller omedvetna fel när det gäller hanteringen av kommunens tillgångar.

En av revisorernas uppgifter enligt kommunallagen 12 kap 1 § är bland annat att "pröva om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig".

Granskningen har skett i enlighet med de granskningsplaner som är upprättade för stadens nämnder för 2022 som fastställts av revisorsgrupp 1 och 2.

Syfte och avgränsning

Syftet har varit att bedöma om nämnden har en tillräcklig intern kontroll när det gäller ett antal utvalda processer.

Processerna som avses är attestförteckning, upplägg av nya leverantörer i ekonomisystemet, behörigheter i ekonomisystemet samt bokföringsorder.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna hämtas från lagar och förarbeten, föreskrifter eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut.

Revisionskriterierna för denna granskning är:

- Kommunallag (2017:725), 12 kap 1 §
- Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), 3 kap 7 och 9 §§
- Rådet för kommunal redovisning (RKR) R1
- Attestreglemente, beslutad av fullmäktige 17 december 1996, § 181 och reviderad den 24 april 2018, § 56

Metod

Granskningen har innefattat bland annat genomgång av dokument och rutiner, samtal med tjänstepersoner och stickprov.

Resultat

Attestförteckning

I stadens attestreglemente framgår att nämnden har ansvar för att en aktuell förteckning över utsedda beslutsattestanter upprätthålls och finns tillgänglig. I attestförteckningen ska framgå vilka personer som har beslutsattesträtt och hur beslutsattesträtten är kopplad till kodplanen. Den som utser beslutsattestanter ska besluta om förteckningen och ändringen av denna. Inför varje kalenderår ska varje nämnd fatta ett särskilt beslut om detta. I reglementet framgår vidare att det är lämpligt att även utse nämndens ordförande till beslutsattestant.

BILAGA 3

I granskningen har framkommit att fastighetsförvaltningen har en skriftlig attestförteckning som är undertecknad av förvaltningschef, daterad 2022-06-23. Av förteckningen framgår vilka personer som har beslutsattesträtt och hur dessa är kopplade till kodplanen. Därtill framgår vem som är ersättare och till vilket belopp som attesträtten gäller. Enligt fastighetsnämndens delegeringsordning har fastighetsdirektören i uppgift att besluta om utseende av beslutsattestanter.

Nämnden har vissa fakturor med automatisk kontering men också automatiska attester, både mottagnings- och beslutsattester. Vi har noterat i granskningen att dessa automatiska beslutsattester dock inte är fastställda i nämndens förteckning. Tidigare har uppföljning av dessa fakturor funnits med som en punkt i den interna kontrollen, men inte längre. Förvaltningen uppger att det inte sker någon ytterligare kontroll av dessa fakturor utöver den kontroll som sker där fakturorna avviker och skickas över för manuell attest.

Nämnden ska enligt attestreglementet särskilt besluta om beslutsattestanter inför varje kalenderår. Vid fastighetsnämndens sammanträde den 24 augusti 2022 anmäldes förvaltningsdirektörens förteckning över beslutsattestanter.

Granskningen visar att fastighetsnämndens attestförteckning är uppdaterad och det framgår tydligt vem som har beslutsattesträtt samt hur beslutsattesträtten är kopplad till kodplanen.

Upplägg av nya leverantörer i ekonomisystemet

I staden finns en stadsgemensam rutin för upplägg av nya leverantörer i ekonomisystemet. Rutinen innebär att de flesta förvaltningar själva lägger upp nya leverantörer och samtliga förvaltningar kan göra ändringar i befintliga leverantörer. I de flesta fall går nya upplägg och förändringar i befintliga upplägg till stadsledningsförvaltningen för attest. De som går för attest är leverantörsgrupp 10, 20, 21 och 32. Denna rutin säkerställer att det alltid är två personer som hanterar nya upplägg och förändringar inom dessa leverantörsgrupper. I stadens attestreglemente framgår att huvudregeln är att ingen enskild person själv får hantera en transaktion i alla led utan det finns en så kallad två-hands-princip.

Övriga upplägg går inte för attest till stadsledningsförvaltningen. Ett exempel är upplägg av privatpersoner. Upplägg av privatpersoner kan vara relevant för att betala exempelvis betala ut ett utlägg som en i personalen har haft. Däremot hanteras utlägg som en leverantörsfaktura i den mån att två personer måste attestera posten i ekonomisystemet.

Rollerna för att registrera en ny leverantör och attestera en ny leverantör är två olika och samma person kan inte ha båda rollerna. Attestflödet för nya leverantörer och förändringar av befintliga leverantörer loggas i ekonomisystemet.

Fastighetsförvaltningen lägger inte själva upp några nya leverantörer utan detta hanteras av vård- och omsorgsförvaltningen och stadsledningsförvaltningen. Även ändringar avseende en leverantör hanteras av stadsledningsförvaltningen. Fastighetsförvaltningen skickar då över den information som ska ändras. På stadsledningsförvaltningen sker kontroll i Inyett innan en leverantör registreras. I denna kontroll innefattas exempelvis om organisationsnummer stämmer överens med leverantörsnamn och bankgiro. Det dokument som denna kontroll resulterar i ska bifogas i ekonomisystemet.

När det kommer till e-fakturor är det endast stadsledningsförvaltningen som lägger upp dessa leverantörer. För dessa finns två personer som har behörighet att registrera

BILAGA 3

en ny leverantör. Även dessa upplägg skickas för attest till de personer som har behörighet att godkänna en ny leverantör.

Kontroller utförs även av leverantörer när betalflen skickas till banken. Inyett signalerar vid olika situationer och meddelar respektive förvaltning om att en viss betalning behöver kontrolleras manuellt. Detta kan exempelvis vara när organisationsnummer och bankgiro inte matchar. På utbetalning till privatpersoner signalerar Inyett om utbetalningen skulle överstiga 10 tkr.

Behörigheter i ekonomisystemet

Granskningen har visat att förvaltningen har rutiner för upplägg av nya behörigheter i ekonomisystemet. Det är antingen en ekonom eller en ekonomiassistent som lägger upp nya behörigheter. Även externa projektledare läggs in och får behörighet. Dessa måste avslutas manuellt på samma sätt som andra användare. I samtal framkommer att förvaltningen inte har prioriterat att se över vilka användare som har behörigheter. Förvaltningen uppger att de dock inte ser någon risk i att det finns tidigare användare med i systemet. Så länge en användare inte kan logga in i staden kan de heller inte logga in i ekonomisystemet. Denna möjlighet bryts när anställningen avslutas. Däremot kan det finnas en risk att en extern projektledare fortfarande kan logga in i staden efter avslutat uppdrag och därför är det av särskild vikt att se över dessa behörigheter. Digitaliseringsavdelningen skickar med jämna mellanrum ut en förfrågan om dessa konto ska finnas kvar i systemet och då rensas de bort som eventuellt felaktigt finns kvar.

Mot bakgrund av att arbetet med att se över behörigheterna hade bortprioriterats gjordes granskningen av behörigheter i ekonomisystemet först under januari 2023. Förvaltningen uppgav då att de har avslutat alla personer som inte arbetar på förvaltningen längre förutom några som nyligen slutat och som kommer att avslutas inom kort. De ligger kvar så länge de får fakturor sig tillsända. Fakturorna hanteras dock av ersättare. De som har avslutat sin anställning kan inte längre logga in i ekonomisystemet.

Stickprov har tagits utifrån en förteckning över de som har behörigheter i ekonomisystemet. 12 stickprov har tagits. Granskningen visar inte några avvikelser

Granskningen visar att fastighetsnämndens interna kontroll inom området inte varit tillräcklig men åtgärder har vidtagits.

Bokföringsorder

I lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) framgår i 3 kap 9 § att ett verifikationsnummer eller annat identifieringstecken ska ingå i en verifikation samt sådana övriga uppgifter som är nödvändiga för att sambandet mellan verifikationen och den bokförda ekonomiska händelsen utan svårighet ska kunna fastställas. Vidare tydliggörs i rådet för kommunal redovisnings rekommendation 1 (RKR R1) att en serie av verifikationsnummer ska vara obruten och föras i en följd utan att mellanliggande nummer eller tecken hoppas över.

En verifikation ska enligt 3 kap 9§ LKBR innehålla uppgifter om när den har sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad den avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innehålla en upplysning om handlingar eller andra uppgifter som legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.

I RKR R1 framgår att flera ekonomiska händelser som dokumenteras genom en gemensam verifikation får bokföras och presenteras i en bokföringspost. Liknande

BILAGA 3

ekonomiska händelser som är hänförliga till en och samma dag som dokumenteras genom flera verifikationer får bokföras och presenteras i sammandrag i en bokföringspost om det utan svårighet går att se vad som ingår i bokföringsposten.

I 3 kap 7 § LKBR framgår att om en bokförd post rättas, ska det anges när rättelsen har gjorts och vem som har gjort den. Om rättelsen görs genom en särskild rättelsepost, ska det samtidigt säkerställas att det vid en granskning av den rättade bokföringsposten utan svårighet går att få kännedom om rättelsen.

I vår granskning har vi kontrollerat om det finns en rutin för att säkerställa en obruten nummerserie samt om en bokföringsorder innehåller den information som krävs enligt ovan nämnd lagstiftning.

Denna kontroll har inneburit att en granskning har genomförts om nummerserien för bokföringsorder är obruten. Vi har kontrollerat bokföringsorder mellan verifikationsnummer 180004970 och 180005110. Kontrollen visar inte på någon avvikelse.

I vår granskning av innehållet i en bokföringsorder har vi tagit 10 stickprov. Denna kontroll uppvisar fyra avvikelser. På fyra av bokföringsorderna finns ingen ytterligare information än den text som är angiven. Det gäller framför allt fördelning av kostnader. Förvaltningen uppger att de framöver kommer att hänvisa till fakturanumret så att man enklare kan se var fördelningen kommer ifrån. Enligt stadens ekonomihandbok ska underlag som styrker transaktionen alltid bifogas. Det framgår också i ekonomihandboken att det utan förkunskap om transaktionen ska kunna gå att bedöma vad denna avser.

Granskningen visar att det finns förbättringspotential inom den interna kontrollen avseende bokföringsorder.

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden har en tillräcklig intern kontroll inom de granskade processerna. För några av processerna finns dock visst utrymme att förbättra den interna kontrollen ytterligare, exempelvis avseende bokföringsorder.

BILAGA 4

Bedömningsskala

Områdena intern kontroll, verksamhet och ekonomi bedöms enligt följande bedömningsskala:

Tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.

Inte helt tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:

Bedömningskriterierna bedöms inte vara helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.

Inte tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande: Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas.

Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande eller inte rättvisande.

